

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Prawo geologiczne i górnicze - zmiana ustawy

Aspekty prawne podziemnego składowania dwutlenku węgla

Warszawa, 1 lutego 2024 r.

| Dotychczasowy stan prawny – implementacja dyrektywy CCS

Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/31/WE

z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie geologicznego składowania dwutlenku węgla oraz zmieniająca dyrektywę Rady 85/337/EWG, dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/60/WE, 2001/80/WE, 2004/35/WE, 2006/12/WE, 2008/1/WE i rozporządzenie (WE) nr 1013/2006

(dyrektywa CCS)

została transponowana do prawa krajowego
w ustawie z dnia 27 września 2013 r.

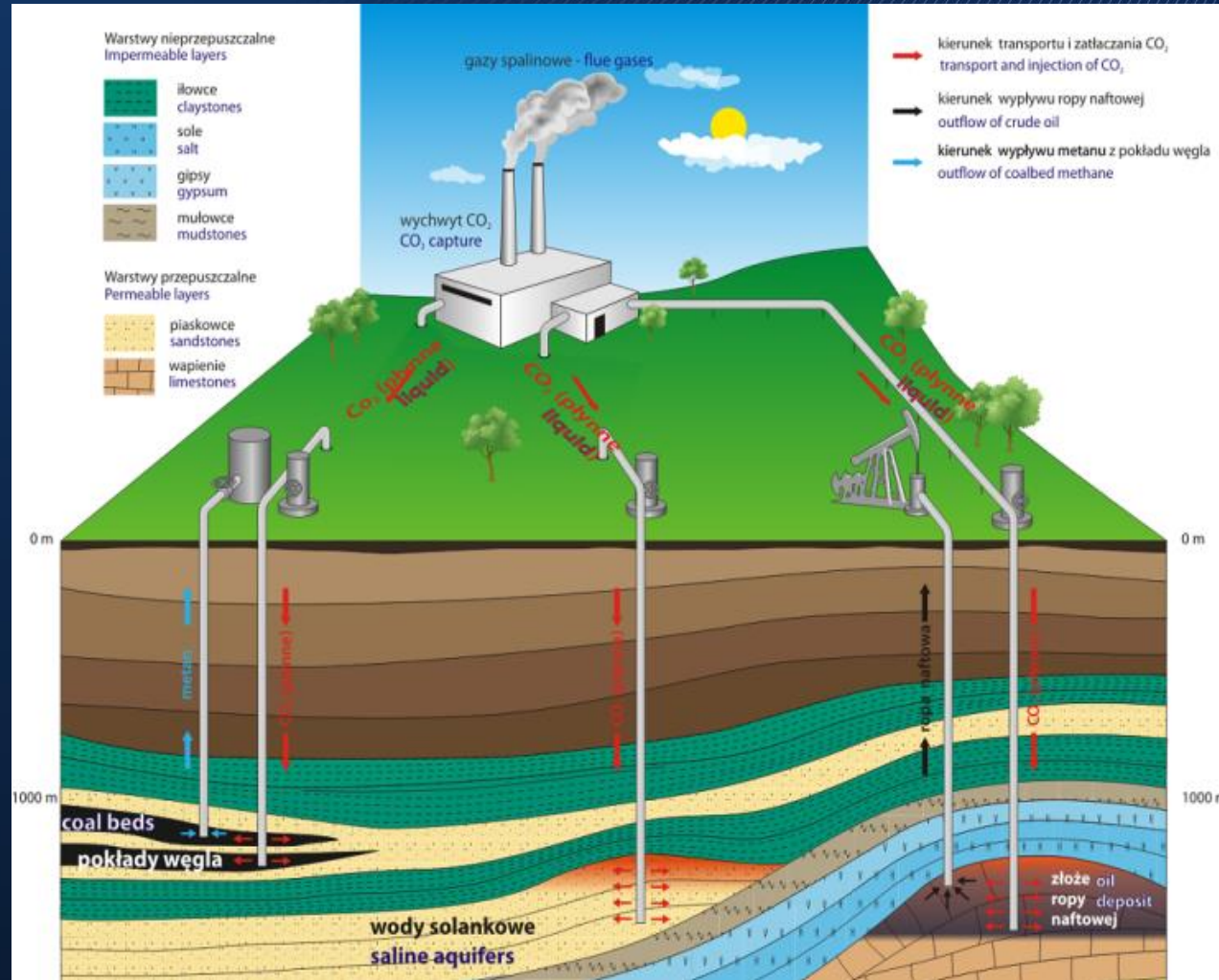
*o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych
ustaw.*

CCS – sekwestracja CO₂

Geologiczna sekwestracja CO₂ obejmuje wychwytywanie CO₂ ze strumienia spalin, transport i zatłaczanie do składowiska.

Dotychczas ustawa – *Prawo geologiczne i górnicze* pozwalała na podziemne składowanie dwutlenku węgla wyłącznie w celu przeprowadzenia projektu demonstracyjnego składowania CO₂.

Ustawa – *Prawo geologiczne i górnicze* nie reguluje zagadnień związanych z transportem CO₂ i infrastrukturą służącą do tego transportu. Warunki wykonywania i kontrolowania działalności polegającej na przesyłaniu CO₂ w celu jego podziemnego składowania określa ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 r. - *Prawo energetyczne* (Dz. U. z 2022 r. z 1385, z późn. zm.).

Źródło:

<https://skladowanie.ngi.gov.pl/twiki/bin/view/CO2/GeologiaSekwestracyina>

Zmiana ustawy – *Prawo geologiczne i górnictwo*

Ustawa z dnia 16 czerwca 2023 r. o zmianie ustawy – *Prawo geologiczne i górnictwo* oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2029). Wejście w życie – 28 października 2023 r.

Wprowadza przepisy umożliwiające rozwój projektów podziemnego składowania CO₂ w zakresie:

- składowania CO₂ w górotworze (w obszarach morskich i lądowych, a także w strukturach złożowych węglowodorów) również w przypadku projektów o charakterze innym niż demonstracyjny,
- prowadzenia działalności polegającej na składowaniu CO₂ również w przypadku przedsięwzięć, które nie spełniają minimalnych warunków brzegowych określonych w dyrektywie CCS (przewidują łączne składowanie poniżej 100 kiloton CO₂),
- połączenia zatłaczania CO₂ do złoża w celu podniesienia ciśnienia złożowego (intensyfikacja wydobywania węglowodorów ze złóż) z działalnością CCS - wykorzystanie efektu synergii i ograniczenie kosztochłonności technologii CCS.

Poszukiwanie i rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla

Dotychczasowy stan prawny

- **Koncesja** na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla
- **Projekt demonstracyjny** ograniczenia ilościowe (powyżej 500 kiloton/rok lub 250 MW), ściśle określone cele
- **Obszary** wytypowane w rozporządzeniu*

Stan prawny po nowelizacji

- **Projekt robót geologicznych** na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla
- **Projekt komercyjny** brak ograniczeń ilościowych, cel przemysłowy
- **Rewizja obszarów**, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla wytypowanych w rozporządzeniu*

* Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 września 2014 r. w sprawie obszarów, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla (Dz. U. poz. 1272).

Poszukiwanie i rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla - zmniejszenie obciążeń regulacyjnych

Dotychczasowy stan prawny

Poszukiwanie i rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla:

- konieczność zawarcia umowy o ustanowieniu użytkowania górniczego
- stawka opłaty za poszukiwanie – 130,60 zł/km² (2023 r.)
- stawka opłaty za poszukiwanie i rozpoznawanie – 261,20 zł/km² (2023 r.)

Stan prawny po nowelizacji

Poszukiwanie i rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla – **zmniejszenie obciążeń regulacyjnych:**

- **brak umowy** o ustanowieniu użytkowania górniczego
- **brak opłaty** za poszukiwanie
- **brak opłaty** za poszukiwanie i rozpoznawanie

Koncesja na podziemne składowanie dwutlenku węgla

Dotychczasowy stan prawny

Udzielenie koncesji CCS

- Koncesja na podziemne składowanie dwutlenku węgla (wymagana decyzja środowiskowa)

Stan prawny po nowelizacji

Udzielenie koncesji CCS

- Koncesja na podziemne składowanie dwutlenku węgla (wymagana decyzja środowiska)
- Koncesja na wydobywanie węglowodorów ze złoża połączone z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla (wymagana decyzja środowiska)

Połączenie wydobywania węglowodorów z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla

Dotychczasowy stan prawny

- brak regulacji

Stan prawny po nowelizacji

Wniosek o połączenie działalności w zakresie wydobywania węglowodorów z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla:

- zmiana koncesji na wydobywanie węglowodorów lub decyzji inwestycyjnej

Wymagane dokumenty:

- dokumentacja hydrogeologiczna
- dokumentacja geologiczno-inżynierska
- dodatek do dokumentacji geologiczno-inwestycyjnej
- decyzja środowiskowa
- plan zagospodarowania podziemnego składowiska CO₂

CCS – rewizja aktów wykonawczych do ustawy Prawo geologiczne i górnicze

Wykaz rozporządzeń dotyczących wykonywania działalnością polegającej na podziemnym składowaniu dwutlenku węgla, które mogą zostać zmienione:

1. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań, jakim powinien odpowiadać plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla
2. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie zabezpieczenia finansowego i zabezpieczenia środków związanych z podziemnym składowaniem dwutlenku węgla
3. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie obszarów, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla
4. Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących eksploatacji podziemnego składowiska dwutlenku węgla, zatłaczanego strumienia dwutlenku węgla oraz prowadzenia monitoringu kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla

Warunki uzyskania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla

- Wniosek o udzielenie koncesji może być złożony przez podmiot, który spełnia wymagania przewidziane przepisami o podejmowaniu działalności gospodarczej.
- Aktualnie dostępne obszary wskazane zostały w Rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 3 września 2014 r. w sprawie obszarów, na których dopuszcza się lokalizowanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla (Dz.U. 2014 poz. 1272)

Warunki uzyskania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla

Przed uzyskaniem koncesji wymagane jest:

- sporządzenie i zatwierdzenie projektu robót geologicznych na poszukiwanie lub rozpoznawanie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla
- sporządzenie i zatwierdzenie dokumentacji hydrogeologicznej i geologiczno-inżynierskiej sporządzonych w celu określenia warunków związanych z zamierzonym podziemnym składowaniem dwutlenku węgla
- uzyskanie decyzji środowiskowej
- sporządzenie i zatwierdzenie planu zagospodarowania podziemnego składowiska CO₂
- w przypadku połączenia działalności polegającej na wydobywaniu węglowodorów ze złóż z podziemnym składowaniem CO₂:
 - decyzja kwalifikacyjna
 - dokumentacja geologiczno-inwestycyjna

Warunki uzyskania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla

Wniosek o udzielenie koncesji ma zawierać informacje w zakresie (1):

- właścicieli (użytkowników wieczystych) nieruchomości, w granicach których ma być wykonywana zamierzona działalność, oraz oznaczenie tych nieruchomości zgodnie z ewidencją gruntów i budynków;
- prawa wnioskodawcy do przestrzeni, w granicach której ma być wykonywana zamierzona działalność, lub prawo, o ustanowienie którego ubiega się wnioskodawca;
- czas, na jaki koncesja ma być udzielona, wraz ze wskazaniem terminu rozpoczęcia działalności;
- środki, jakimi wnioskodawca dysponuje w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zamierzonej działalności;
- sposób przeciwdziałania ujemnym wpływom zamierzonej działalności na środowisko;
- rodzaj i zakres wykonywania zamierzonej działalności.

Warunki uzyskania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla

Wniosek o udzielenie koncesji ma zawierać informacje w zakresie (2):

- ilość oraz charakterystykę, w tym źródło pochodzenia, dwutlenku węgla, który będzie zatłaczany do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- aktualne i przewidywane warunki geologiczne, hydrogeologiczne i geologiczno-inżynierskie kompleksu podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- technologię składowania i przesyłania dwutlenku węgla oraz lokalizację instalacji zatłaczającej;
- ocenę bezpieczeństwa długoterminowego składowania dwutlenku węgla;
- wydajność i ciśnienie zatłaczania dwutlenku węgla, który będzie zatłaczany do podziemnego składowiska dwutlenku węgla;
- wartość ciśnienia granicznego w kompleksie podziemnego składowania dwutlenku węgla;
- projektowane położenie obszaru górniczego i terenu górniczego, przedstawione zgodnie z wymaganiami dotyczącymi map górniczych, z zaznaczeniem granic podziału terytorialnego kraju;
- proponowaną formę i wysokość zabezpieczenia na realizację poszczególnych obowiązków związanych z eksploatacją podziemnego składowiska dwutlenku oraz z likwidacją zakładu górniczego, oraz finansowania realizacji zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla po przekazaniu mu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla

Warunki uzyskania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla

Do wniosku dołącza się:

- dowód istnienia prawa do korzystania z informacji geologicznej, jakie w zakresie niezbędnym do prowadzenia zamierzonej działalności przysługuje wnioskodawcy, oraz kopie decyzji zatwierdzających dokumentacje geologiczne;
- plan zagospodarowania podziemnego składowiska dwutlenku węgla wraz z kopią decyzji o jego zatwierdzeniu;
- oświadczenie wnioskodawcy, że wyraża zgodę na to, że w przypadku przejęcia przez Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla odpowiedzialności za podziemne składowisko dwutlenku węgla, nastąpi, z mocy prawa, bez odszkodowania, przeniesienie na rzecz Skarbu Państwa prawa do nieruchomości, o której mowa w ust. 4 pkt 4, oraz prawa własności zakładu górniczego.

Warunki uzyskania koncesji na podziemne składowanie dwutlenku węgla

Udzielenie koncesji wymaga uzyskania:

- uzgodnienia z ministrem właściwym do spraw gospodarki złożami kopalin
- uzgodnienia z wójtem (burmistrzem, prezydentem miasta) właściwym ze względu na miejsce wykonywania zamierzonej działalności;
- opinii Komisji Europejskiej (w przypadku podziemnego składowania dwutlenku węgla w łącznej ilości równej lub większej niż 100 kiloton).

Opłaty

- Opłata skarbowa:
 - za wydanie koncesji - 616 zł
 - za pełnomocnictwo – 17 zł
- Opłata z tytułu podziemnego składowania dwutlenku węgla wynosi 6,30 zł/t
- Wynagrodzenie za ustanowienie użytkowania górniczego (w opracowaniu)
- Zabezpieczenie finansowe należytego wykonywania obowiązków związanych z eksploatacją podziemnego składowiska dwutlenku węgla.
- Zabezpieczenie finansowe należytego wykonywania obowiązków związanych z likwidacją zakładu górniczego
- Zabezpieczenie środków w celu finansowania realizacji zadań Krajowego Administratora Podziemnych Składowisk Dwutlenku Węgla po przekazaniu mu odpowiedzialności za zamknięte podziemne składowisko dwutlenku węgla.

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

Dziękuję za uwagę

prof. dr hab. inż. Krzysztof Galos
Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska
Główny Geolog Kraju

Warszawa, 1 lutego 2024 r.